

การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร*

Development of a Model on Administration Enhancing the 21st Century Life Skills of Primary Education Students of Schools under the Bangkok Metropolitan Administration

¹เพ็ญภา ชมเดช, สนั่น ประจงจิตร, กานดา สกุลธนศักดิ์ มัวร์ และ สุพจน์ เกิดสุวรรณ

¹Penpa Chomdej, Sanan Prachongchit, Kanda Sakulthanasakdi Moore
and Supod Koedsuwan

¹สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

¹Educational Administration, Kasetsart University, Thailand.

¹Corresponding Author's Email: newpenpa@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างจำนวน 410 คน สุ่มอย่างง่าย จากผู้บริหารสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หรือครูที่รับผิดชอบงานวิชาการ ของโรงเรียนจำนวน 428 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความต้องการจำเป็น และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่าได้รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยคือสามองค์ประกอบคือองค์ประกอบที่หนึ่งคือความนำ ประกอบด้วย 1) หลักการประกอบด้วยสามหลักการ คือหลักการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน หลักการจัดการแบบบูรณาการ และหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม 2) วัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางในการนำเสนอการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ไปใช้เป็นตัวแบบ หรือปรับประยุกต์รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตไปใช้ในบริบทของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร แต่ละแห่งตามความเหมาะสม 3) ภาพความสำเร็จของทักษะชีวิตของผู้เรียนในความต้องการจำเป็นมีสามประการคือนักเรียนสามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณและคิดสร้างสรรค์ นักเรียนรู้จักตัดสินใจและแก้ปัญหา และนักเรียนเห็นใจผู้อื่น องค์ประกอบที่สองคือ การบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร และองค์ประกอบที่สามคือ เงื่อนไขความสำเร็จในการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 1) บทบาทของผู้บริหารกลุ่มนโยบาย 2) บทบาทของกลุ่มผู้ปฏิบัติ 3) บทบาทของกลุ่มเครือข่าย

คำสำคัญ: การพัฒนารูปแบบ; การบริหารจัดการศึกษา; ทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21

Abstract

The objectives of this descriptive research were to develop a model of administration enhancing the 21st century life skills of primary education students of schools under the Bangkok Metropolitan Administration. A sample of 410 was simple randomly selected from directors, deputy directors in charge of academic affairs, or teachers responsible for academic affairs from 428 schools under the Bangkok Metropolitan Administration. The tools were a document analyses form, an interview schedule, a questionnaire, and a focus group discussion. The data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, priority need index and content analysis.

The Results showed three parts of the developed model: The first part, the introduction, consisting of 1) principles, three of which were learner quality development principle, integrated management principle, and participatory administration principle; 2) objectives to be used as guidelines for implementation of the model relevant to individual schools, and 3) success scenarios that reflected the 21st century life skills needed by the students, three of which were: reflective and creative thinking, decision making and problem solving, and empathy. The second part was administration enhancing the 21st century life skills of primary education students of the **schools** under the Bangkok Metropolitan Administration. The third part was criteria for successful implementation of the model which were 1) roles of policy administration group, 2) roles of operation group, and 3) roles of network group.

Keywords: Model Development, Educational Management, the 21st Century

บทนำ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นกำลังสำคัญของชาติ สอดคล้องกับ แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 – 2579) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะ ทักษะและสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ทั้งนี้ทักษะชีวิตมีความสำคัญใน ฐานะที่เป็นเครื่องมือพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในสังคมโลก บุคคลที่มีทักษะชีวิตจะเป็นคนที่มีเหตุผล สังคมใดที่ บุคคลมีทักษะชีวิตที่ดีจะส่งผลให้สังคมนั้นเป็นสังคมที่มีความสุขอย่างยั่งยืน

ด้วยเหตุนี้ กรุงเทพมหานครได้ตระหนักถึงความสำคัญในการจัดการศึกษาและพัฒนาให้ผู้เรียนเป็น พลเมืองดี จึงได้กำหนดนโยบายการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต โดยมุ่งเน้นให้ทุกโรงเรียน ปลุกฝังทักษะชีวิต เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันให้กับตัวเอง และให้กับผู้เรียนตามจุดเน้นของแต่ละโรงเรียนตาม แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560– 2563) ผู้วิจัยจึงพัฒนารูปแบบการ บริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร เพื่อ ไปใช้เป็นตัวแบบ หรือปรับประยุกต์รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต ในบริบทของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร แต่ละแห่งตามความเหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น

1. การกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย โดยศึกษาเอกสารแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.1 สังเคราะห์แนวคิดด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาในบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการสัมภาษณ์สรุปได้เป็น 6 องค์ประกอบ คือ 1) นโยบายการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต 2) ภาวะผู้นำทางวิชาการ 3) วัฒนธรรมองค์กร 4) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 5) การจัดการเรียนรู้ และ 6) การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

1.2 สังเคราะห์แนวคิดจากนักวิชาการสรุปได้เป็น 7 องค์ประกอบ คือ 1) การรู้จักตนเอง เข้าใจตนเองและเห็นคุณค่าของตนเอง 2) การคิดอย่างมีวิจารณญาณและคิดสร้างสรรค์ 3) การรู้จักตัดสินใจและแก้ปัญหา 4) การเห็นใจผู้อื่น 5) การสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น 6) การเป็นพลเมืองที่ดีและรับผิดชอบต่อสังคม และ 7) การจัดการอารมณ์และความเครียด (Office of the Basic Education Commission, 2018; Department of Mental Health, 1999; WHO, 1994)

2. การสัมภาษณ์ด้านการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารจัดการ โดยสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 17 คน

3. การสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารจัดการด้วยแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ประชากร

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น ได้แก่ โรงเรียนที่จัดการศึกษาในระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 428 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการหรือครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ

2. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาแนวคิดการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างทักษะ ชีวิตในศตวรรษที่ 21 โดยการสัมภาษณ์ประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร 2) ผู้อำนวยการส่วนนโยบายและการศึกษา สำนักยุทธศาสตร์การศึกษา 3) นิเทศก์การศึกษา 4) ผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ และ 5) รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ

กลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มตัวอย่างใช้ในการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น ได้แก่ โรงเรียนที่จัดการศึกษาในระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 205 โรงเรียน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น และสุ่มอย่างง่ายตามสัดส่วน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการหรือครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการจำนวน 410 คน

2. กลุ่มตัวอย่างใช้ในการศึกษาแนวคิดการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างทักษะ ชีวิตในศตวรรษที่ 21 โดยการสัมภาษณ์ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 17 คน เลือกแบบเจาะจง (purposive sampling จาก 1) ผู้บริหารระดับนโยบายสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร 2) นิเทศก์การศึกษา 3) ผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ และ 4) รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยวิธีการสนทนากลุ่มจากผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการวิจัยนำเสนอเป็น 2 ส่วนสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น ในการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในภาพรวม

ตารางที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น ในการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาสังกัด กรุงเทพมหานคร ในภาพรวม

(n=410)

ข้อที่	รายการ	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์				PNI Modified	อันดับ
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ		
1.	นโยบายการพัฒนาทักษะชีวิต	4.21	0.62	มาก	6	4.55	0.49	มากที่สุด	6	0.08	1
2.	ภาวะผู้นำทางวิชาการ	4.38	0.64	มาก	1	4.62	0.50	มากที่สุด	1	0.05	6
3.	วัฒนธรรมองค์การ	4.24	0.63	มาก	5	4.55	0.52	มากที่สุด	5	0.07	5
4.	การพัฒนาหลักสูตร										
	สถานศึกษา	4.24	0.60	มาก	3	4.57	0.49	มากที่สุด	2	0.07	2
5.	การจัดการเรียนรู้	4.26	0.60	มาก	2	4.57	0.50	มากที่สุด	3	0.07	3
6.	การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.24	0.68	มาก	4	4.54	0.56	มากที่สุด	4	0.07	4
รวม		4.26	0.62	มาก		4.56	0.51	มากที่สุด		0.07	

จากตารางที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น ในการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาสังกัด กรุงเทพมหานครในภาพรวม ปรากฏผลดังนี้ 1) สภาพในปัจจุบัน โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.26$, S.D.=0.62) พบว่า เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับสูงสุด ($\bar{X}=4.38$, S.D.=0.64) รองลงมา คือ การจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.26$, S.D.=0.60) และการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.24$, S.D.=0.60) ตามลำดับ 2) สภาพที่พึงประสงค์ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.56$, S.D.=0.51) พบว่า เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นอันดับสูงสุด ($\bar{X}=4.62$, S.D.=0.50) รองลงมา คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.57$, S.D.=0.49) และการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.57$, S.D.=0.50) ตามลำดับ 3) ความต้องการจำเป็น โดยภาพรวม มีค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified}=0.07) พบว่า เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านโยบายการพัฒนาทักษะชีวิต มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด (PNI_{Modified}=0.08) รองลงมา การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และการจัดการเรียนรู้ มีลำดับความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified}=0.07) เท่ากัน ตามลำดับ

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น ด้านทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนประถมศึกษา กรุงเทพมหานครในภาพรวม

ตารางที่ 2 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น ด้านทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนประถมศึกษา กรุงเทพมหานครในภาพรวม

(n=410)

ข้อที่	รายการ	สภาพปัจจุบัน			อันดับ	สภาพที่พึงประสงค์			อันดับ	PNI Modified	อันดับ
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ			
1	การรู้จักตนเอง เข้าใจตนเอง และเห็นคุณค่าของตนเอง	4.11	0.69	มาก	3	4.48	0.61	มากที่สุด	4	0.09	5
2	การคิดอย่างมีวิจารณญาณและคิดสร้างสรรค์	3.94	0.70	มาก	6	4.44	0.61	มาก	6	0.13	1
3	การรู้จักตัดสินใจและแก้ปัญหา	3.95	0.69	มาก	5	4.44	0.63	มาก	7	0.12	2
4	การเห็นใจผู้อื่น	4.05	0.67	มาก	7	4.46	0.60	มาก	5	0.10	3
5	การสื่อสารและการสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น	4.15	0.67	มาก	2	4.52	0.59	มากที่สุด	2	0.09	5
6	การเป็นพลเมืองดีและรับผิดชอบต่อสังคม	4.25	0.67	มาก	1	4.58	0.58	มากที่สุด	1	0.08	7
7	การจัดการอารมณ์และความเครียด	4.09	0.68	มาก	4	4.49	0.62	มาก	3	0.10	3
รวม		4.08	0.68	มาก		4.49	0.61	มาก		0.10	

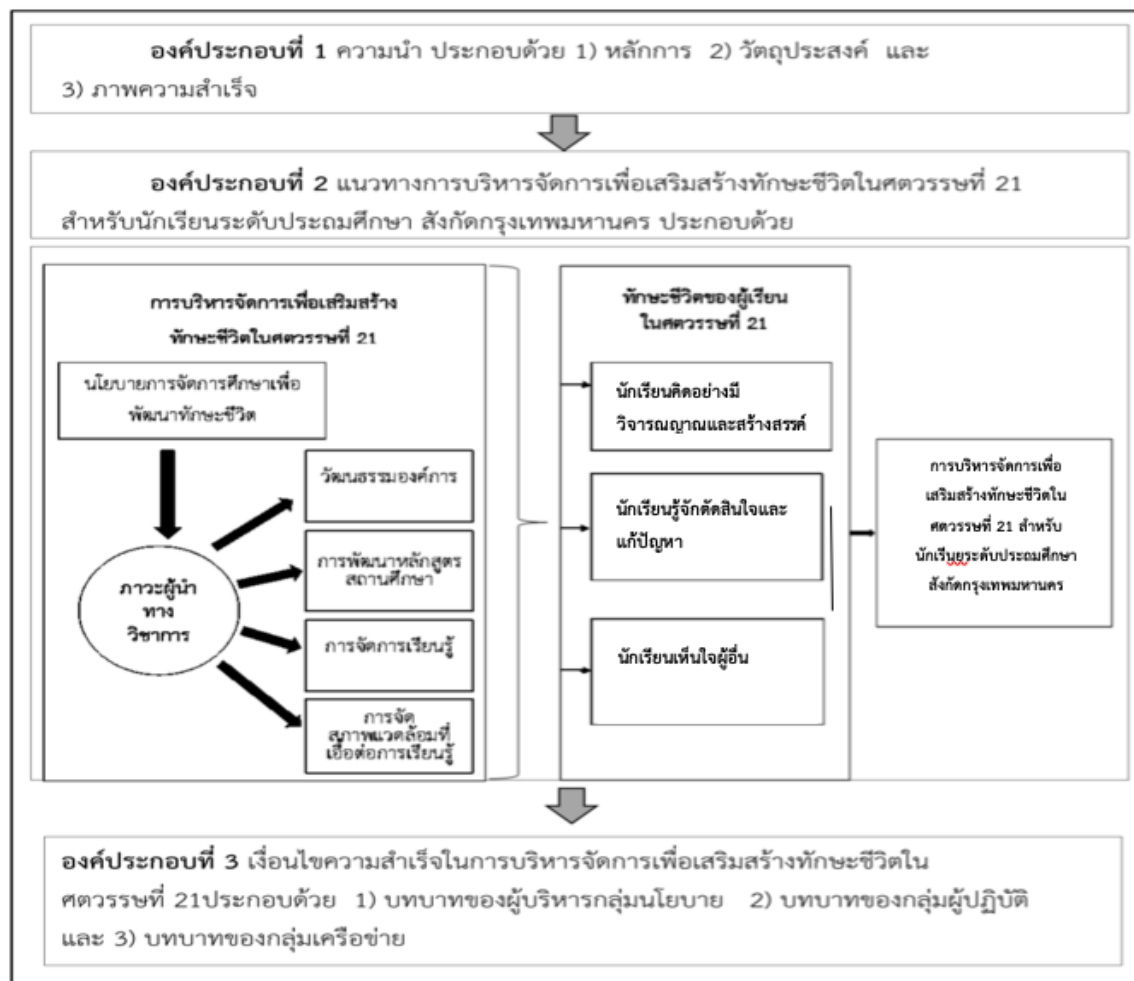
จากตารางที่ 4.10 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น ด้านทักษะชีวิตในภาพรวม ปรากฏผลดังนี้ 1) สภาพในปัจจุบัน ด้านทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนประถมศึกษา กรุงเทพมหานครในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.08$, S.D.=0.68) พบว่า เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าการเป็นพลเมืองดีมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับสูงสุด ($\bar{X}=4.25$, S.D.=0.67) รองลงมา คือ การสื่อสารและการสร้างความเข้าใจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.15$, S.D.=0.67) และการรู้จักตนเอง เข้าใจตนเองและเห็นคุณค่าของตนเอง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.11$, S.D.=0.69) ตามลำดับ 2) สภาพที่พึงประสงค์ ด้านทักษะชีวิต ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.49$, S.D.=0.61) พบว่า เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าการเป็นพลเมืองดีมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นอันดับสูงสุด ($\bar{X}=4.58$, S.D.=0.58) รองลงมา คือ การสื่อสารและการสร้างความเข้าใจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.52$, S.D.=0.59) และการจัดการอารมณ์และความเครียด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.49$, S.D.=0.62) ตามลำดับ 3) ความต้องการจำเป็น ด้านทักษะชีวิต ในภาพรวม มีค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified} = 0.10) พบว่า เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าการคิดอย่างมีวิจารณญาณและคิดสร้างสรรค์ มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด (PNI_{Modified} = 0.13) รองลงมา การรู้จักตัดสินใจและแก้ปัญหา มีลำดับความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified} = 0.12) และการเห็นใจผู้อื่นและการจัดการอารมณ์และความเครียด มีลำดับความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified} = 0.10) เท่ากัน ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการพัฒนารูปแบบประกอบด้วย **องค์ประกอบที่ 1** ความนำ ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ และภาพความสำเร็จ **องค์ประกอบที่ 2** การบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร **องค์ประกอบที่ 3** เงื่อนไข ความสำเร็จในการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์ที่ 3 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครผลการประเมินรูปแบบ ในภาพรวม มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.65$, S.D.=0.22) ทุกด้าน

องค์ความรู้ใหม่

รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

ภาพที่ 1 รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

องค์ประกอบที่ 1 ความนำ ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ และภาพความสำเร็จ

1. หลักการการบริหารจัดการประกอบด้วย หลักการสำคัญ 3 ประการ คือ

1.1 หลักการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน คือ พัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีสมรรถนะสำคัญ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย จิตใจมีภูมิปัญญา คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก พึ่งพาตนเอง

1.2 หลักการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ คือ การจัดการเรียนรู้โดยการนำสาระการเรียนรู้ที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน สามารถบูรณาการได้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

1.3 หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม คือ การดำเนินการแบบมีส่วนร่วมทุกขั้นตอนในกระบวนการบริหารวงจรคุณภาพ (PDCA) ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมตรวจสอบ และร่วมแก้ไขพัฒนาปรับปรุง และนำข้อมูลเป็นฐานในการพัฒนาต่อไป

2. วัตถุประสงค์ เพื่อเป็นแนวทางในการนำเสนอการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ไปใช้เป็นตัวแบบไปใช้ในบริบทของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

3. ภาพความสำเร็จการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งพัฒนาทักษะชีวิตให้สามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณและคิดสร้างสรรค์ ผู้เรียนรู้จักตัดสินใจและแก้ปัญหา ผู้เรียนเห็นใจผู้อื่น

องค์ประกอบที่ 2 การบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร สรุปโดยสังเขปดังนี้

1. นโยบายการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต โรงเรียนได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 กำหนดแผนบูรณาการพัฒนาทักษะชีวิต และกำหนดมาตรฐานทักษะชีวิตของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี

2. ภาวะผู้นำทางวิชาการ เป็นความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา ในการนำความรู้ ประสบการณ์ แนวคิด วิธีการ ตลอดจนเทคนิคต่างๆ ในการบริหารงานด้านวิชาการ โดยโน้มน้าว ชักจูงให้ครูและบุคลากร ปฏิบัติภารกิจ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด

3. วัฒนธรรมองค์กร เป็นวิถีชีวิตการทำงานของคนในโรงเรียนที่ประพฤติปฏิบัติสืบต่อกันมาจนเป็นธรรมเนียมประเพณีที่บุคคลในองค์กรนำมาปฏิบัติ เป็นพฤติกรรมของครูและบุคลากรในโรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่ในความรับผิดชอบจนบรรลุความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

4. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หน่วยการเรียนรู้เป็นหัวใจสำคัญของหลักสูตร การออกแบบหน่วยการเรียนรู้ (unit of learning) เป็นขั้นตอนที่สำคัญ เริ่มจากศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 สมรรถนะสำคัญ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาพื้นฐานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21

5. การจัดการเรียนรู้ เป็นกระบวนการที่สำคัญในการนำหลักสูตรสถานศึกษาสู่การปฏิบัติ ดังนั้นครูผู้สอนจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน อันเป็นเป้าหมายที่สำคัญในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

6. การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เป็นการ จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยความสะดวกในการเสริมสร้างทักษะชีวิตให้กับผู้เรียนในการจัดการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน เน้นความปลอดภัย และประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้

องค์ประกอบที่ 3 เงื่อนไขความสำเร็จการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร สรุปเป็นสังเขปได้ดังนี้

1. บทบาทของผู้บริหารกลุ่มนโยบาย มีบทบาทในด้านการจัดการศึกษา การพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากร การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การพัฒนาระบบการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วม

2. บทบาทของกลุ่มผู้ปฏิบัติ คือ **ผู้บริหารสถานศึกษา**เป็นผู้นำนโยบายสู่การปฏิบัติ มีการวางแผนงาน กำหนดเป้าหมาย เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีความรู้ความสามารถด้วยเทคนิควิธีที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่วน**ครูผู้สอน**ออกแบบกิจกรรม สร้างแรงบันดาลใจส่งเสริมกระตุ้น อำนวยความสะดวกให้

ผู้เรียนในการจัดกิจกรรม ให้คำปรึกษาพร้อมติดตามผลอย่างต่อเนื่อง และผู้เรียน มีทักษะการเรียนรู้ใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา เข้าถึงองค์ความรู้ใหม่ มีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณคิดสร้างสรรค์ในนวัตกรรมใหม่ เคารพกฎกติกา มารยาทของสังคม และมีวินัย

3. บทบาทของกลุ่มเครือข่าย คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีบทบาทสำคัญ โดยมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติราชการประจำปี หลักสูตรสถานศึกษาและส่งเสริมสนับสนุนในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองมีหน้าที่ร่วมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา ร่วมสร้างสายใยเชื่อมสัมพันธ์อันดีระหว่างครู ผู้ปกครอง และชุมชน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้นิรูปแบบของสถานศึกษา และชุมชนเป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน โดยร่วมจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ ร่วมอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีของชุมชนและร่วมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้นิรูปแบบของสถานศึกษา

อภิปรายผลการวิจัย

1. ด้านนโยบายการจัดการศึกษา มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด การขับเคลื่อนนโยบายมีความสำคัญอย่างยิ่ง เป็นกรอบและแนวทางการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาให้ยึดถือปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน เพื่อให้สอดคล้องกับการบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษาในด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไปในการเสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนด เช่นการนำนโยบายสู่การปฏิบัติเปรียบเสมือนกระบวนการเป็นสะพานเชื่อมจากนโยบายไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของนโยบาย (Wichitpatcharaporn, 2018) ดังเช่น Yavaprabhas (2014) กล่าวว่า การนำนโยบายสู่การปฏิบัติเป็นกระบวนการที่มีความต่อเนื่องไม่หยุดนิ่ง มีขั้นตอนในการดำเนินการกิจกรรมแต่ละขั้นตอนมีความสัมพันธ์กันตลอดเวลา เป็นการดำเนินการให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายนโยบาย

2. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาในการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีความต้องการจำเป็น เป็นอันดับ 2 ดังเช่น Buasri (1999); Wongyai (2000) สรุปความสำคัญของหลักสูตรไว้ว่าเป็นหลักและแนวทางในการวางแผนและเป็นเครื่องมือถ่ายทอดเจตนารมณ์หรือเป้าประสงค์ เพื่อให้บรรลุจุดหมายตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ เช่นผู้บริหารสถานศึกษาและอาจารย์ต้องปลูกฝังให้ผู้เรียนส่วนหนึ่งคือการสร้างหลักสูตรและรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนต้องรักที่จะเรียนรู้ไปตลอดชีวิตโดยกระบวนการเรียนรู้ต้องมีลักษณะของการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ (Maesince, 2013)

3. ด้านการจัดการเรียนรู้ ในการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีความต้องการจำเป็นเท่ากับด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเป็นเพราะว่าการจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการออกแบบการเรียนรู้ในการนำหลักสูตรสถานศึกษาสู่การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการและเทคนิคที่หลากหลายของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษาที่กำหนด Sinpanont (2017) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างยั่งยืนคือการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้นที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การรับรู้ของครูจึงมีความต้องการจำเป็นในการจัดการเรียนรู้ที่เป็นกระบวนการวิธีการและเครื่องมือดำเนินงานมีคุณภาพในวิชาที่ตนเองรับผิดชอบ

4. ด้านทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 กล่าวคือ นักเรียนคิดอย่างมีวิจารณญาณและคิดสร้างสรรค์ มีความต้องการจำเป็น เป็นอันดับสูงสุด เป็นเพราะว่าความเจริญก้าวหน้าอย่างไม่หยุดยั้งทางวิทยาการด้าน

เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของทุกคน ดังเช่น Khoangsawas (2018) ได้กล่าวไว้ว่า การคิดอย่างมีวิจารณญาณมีบทบาทสำคัญต่อสังคมปัจจุบันเป็นอย่างมากครูผู้สอนจึงต้องฝึกให้ผู้เรียนมีโอกาสสนทนาและเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อฝึกให้เป็นผู้พูด และเป็นผู้ฟังที่ดี ฝึกรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เพื่อไม่ให้เกิดความคิดเห็นว่าตนเองถูก และคนอื่นผิดเสมอ

5. ด้านทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 กล่าวคือ นักเรียนรู้จักตัดสินใจและแก้ปัญหา มีความต้องการจำเป็น เป็นอันดับที่สาม เป็นเพราะว่านักเรียนสามารถแยกแยะข้อมูลและตัดสินใจแก้ปัญหา จากหลายทางเลือกได้อย่างปลอดภัย ในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม ซึ่ง Tienthong (2010) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ผลการวิจัยพบว่าความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานโดยการทำโครงการ พบว่านักเรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหาอยู่ในระดับสูง ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก คือ ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ

6. ด้านทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 กล่าวคือ นักเรียนเห็นใจผู้อื่น กล่าวได้ว่า การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น การเอาใจเขา มาใส่ใจเรา ทำให้สามารถเข้าใจ เข้าถึง และปรองดองกับคนอื่นได้ดี และเป็นวิธีที่ช่วยให้ตอบสนองต่อสถานการณ์ทางสังคมได้อย่างเหมาะสมดังเช่น Punthong (2007) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาและพัฒนาความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นของนักเรียนวัยรุ่น พบว่า ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นคือ ความสามารถในการอ่านอารมณ์และคาดเดาความรู้สึกของผู้อื่น ความสามารถในการเข้าใจผู้อื่น ตามสถานการณ์ในสังคม และความต้องการที่จะเอื้อเฟื้อ ช่วยเหลือผู้อื่น ซึ่งมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ในเกณฑ์สูง สามารถวัดความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นของนักเรียนวัยรุ่นได้ โดยนักเรียนหญิงมีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นกว่านักเรียนชาย ซึ่งพิจารณาจากความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นทั้งโดยรวมและด้านความสามารถในการอ่านอารมณ์และคาดเดาความรู้สึกของผู้อื่น ด้านความสามารถในการเข้าใจผู้อื่นตามสถานการณ์ในสังคม ด้านการเอื้อเฟื้อ ช่วยเหลือผู้อื่น

สรุป

การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครสภาพปัจจุบัน นั้น จะเห็นได้ว่าสภาพในปัจจุบัน การบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 มีการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ การจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างมาก และสภาพที่พึงประสงค์ ก็ยังคงเป็นเรื่องของการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ การจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา โดยสิ่งที่มีความจำเป็นสูงสุดนั้นคือ นโยบายการพัฒนาทักษะชีวิต การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และการจัดการเรียนรู้ ซึ่งจากการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการ มีองค์ประกอบด้วยกัน 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ความนำ ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ และภาพความสำเร็จ องค์ประกอบที่ 2 การบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร องค์ประกอบที่ 3 เงื่อนไขความสำเร็จในการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร และมีผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 ผลการวิจัย พบว่า นโยบายการพัฒนาทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนมีความต้องการจำเป็นสูงสุด ดังนั้น โรงเรียนควรมีกำหนดนโยบายการพัฒนาทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนให้ชัดเจนและต่อเนื่องในประเด็นกำหนดยุทธศาสตร์และการจัดทำแผนบูรณาการการพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียน

1.2 ผลการวิจัย พบว่า หลักการของรูปแบบที่สำคัญ คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วม ดังนั้นการนำรูปแบบไปสู่การปฏิบัติให้สำเร็จนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยให้ทุกฝ่ายประกอบด้วย ฝ่ายบริหาร ครูและบุคลากร ชุมชน ผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาด้วย

1.3 ผลการวิจัย พบว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่ดีต้องสอดคล้องกับกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตในทุกสาระการเรียนรู้ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการจัดทำหลักสูตรแบบบูรณาการทักษะชีวิตนักเรียนในทุกรายวิชา

1.4 ผลการวิจัย พบว่า เงื่อนไขความสำเร็จในการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย ฝ่ายนโยบาย กลุ่มผู้ปฏิบัติ และกลุ่มเครือข่าย ดังนั้น สถานศึกษาต้องกำหนดบทบาทของฝ่ายนโยบาย ฝ่ายปฏิบัติและกลุ่มเครือข่ายให้ชัดเจนและสร้างความร่วมมือทุกฝ่าย

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรวิจัยนำเสนอยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร

2.2 ควรวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร

2.3 ควรวิจัยพัฒนาหลักสูตรแบบบูรณาการเสริมสร้างทักษะชีวิตนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร

2.4 ควรมีการวิจัยและพัฒนารูปแบบเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร

References

- Buasri, T. (1999) . *Course Theory: Design and Development*. (2nd Edited) . Bangkok: Thanatouchkarnpim Co, Ltd.
- Chaiyaler, S. (2015). *Problem Solving Ability of Grade 6 Students Through Problem-Based Learning*. (Master's Thesis). Chiang Mai University.
- Chell, J. (2001). *Introducing Principals to the Role of Instructional Leadership*. *SSTA Research Centre Report*, 95(14), 73.
- Department of Mental Health. (1999) . *Strategic Plan by National Economic and Social Development Plan Issue 10 (2007 – 2011)*. Bangkok: Lamom Ltd., Co.
- Maesince, S. (2013). *World Change Thai Shift*. Bangkok: Krungthepturakij.
- Office of the Basic Education Commission. (2018). *Quality Assessment Guidelines by Basic Education Standards for Internal Quality Assurance of Schools*. Bangkok: Office of Buddhist of Thailand.

- Panthong, K. (2007). *A Study and Development of Social Empathy of Adolescent Students*. (Master's Thesis). Srinakharinwirot University.
- Pupiom, S. (2010). *The Critical Thinking Abilities and Satisfaction with Younisomanasikara Teaching Method of Pratomsuksa 6 Students at Sananarongwittaya School, Songkhla*. (Doctoral Dissertation). Taksin University.
- Rinsiri, Salita. (2015). *Student-Center Teaching Management in Schools at Ko Chang District under Chonburi Primary Educational Service Area Office 2*. (Master's Thesis). Educational Administration. Burapha University.
- Runghana, N. (2009). Standards-based curriculum Quality development. *Academic Journal Bureau of Academic Affairs and Educational Standards*, 12(4), 57-61.
- Sangassanee, A., & Boonyasiri, P. (2008). *Development of Basic Education Curriculum for Elementary Students of Kasetsart University Laboratory School*. Center for Educational Research and Development. Bangkok: Publisher of Kasetsart University.
- Sinpanont, S. (2017). *Modern Teacher and Learning Management to Education 4.0*. Bangkok: 9119 Technical Printing Limited Partnership.
- Taba, H. (1962). *Curriculum Development Theory and Practice*. New York: Harcourt, Brace and World.
- Tientong, S. (2010). *The Development of Problem Solving Abilities of Fifth Grade Students Taught by Problem-Based Learning Approach*. (Master's Thesis). Silpakorn University.
- Thonguad, Jitraporn. (2012). *A Study and Development of Empathy of Secondary Education Students*. (Master's Thesis). Srinakharinwirot University.
- Thumthong, B. (2010). *Curriculum Development*. Bangkok: Publisher of Chulalongkorn University.
- Wasupatr, S. (2008). *Instructional Leadership and Competency of Principal Affecting the Success of School-Based Management*. (Doctoral Dissertation). Educational Administration. Kasetsart University.
- Wichipatcharaporn, W. (2018). *Policy Implementation, Concepts, Processes in Educational Organizations*. Bangkok: Vista Inter Print Co, Ltd.
- Wongyai, W. (2000). *Curriculum Development and Teaching*. Bangkok: Rungreungham.
- World Health Organization (WHO). (1994). *Coming of Age from Facts to Action for Adolescent Sexual Reproductive Health*. Geneva: World Health Organization.
- Yavaprabhas, S. (2014). *Public Policy*. Bangkok: Publisher of Chulalongkorn University.